

(1.) Tantárgy neve: Különleges kertészeti fajok termesztése	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³:50-50 (kredit%)	
A tanóra ¹ típusa: ea. és óraszám a: 2+0 az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve : - Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ² (ha vannak): -	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ³): koll. Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁴ (ha vannak): Szabadon választott különleges gyümölcs faj termesztéstechnológiájának ismertetése – prezentáció készítése és bemutatása.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): IV.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy szakmai tartalma:</p> <p>A tantárgy a legfontosabb potenciális zöldség és gyümölcs növényekkel kapcsolatos általános tudnivalókkal és a lehetséges hazai termesztés-technológiájakat foglalja magában. Lényegesen több a számításba vehető választékbővítő zöldségnövény.</p> <p>Tantárgyi tematika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A különlegesség fogalma és értelmezése. A választékbővítés indokai. 2. Csicsóka a sokhasznú. (Cukorbetegség által is fogyasztható élelmisznövény. Fruktóz, bioetanol és biogáz gyártási alapanyag, hosszú élettartamú vágott virág.) 3. A feketegyökér. 4. A vajrépa. 5. Levélnyel (szár) zeller. 6. Az articsóka egyéves termesztése. 7. A gumós édeskömény. 8. A homoktövis. 9. Az áfonya. 10. A bodza. 11. Az okra. 12. Rebarbara. 13. Kínai kel. 14. Endívia. Cikória. 	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	

¹ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

² pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁴ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Ajánlott irodalom:

- Hodossi S. (2001): Zöldségkülönlegességek termesztési és hasznosítási lehetősége. Primom. Nyíregyháza. 196 p.
- Hodossi S. (szerk.) (2007): Piacképes ismereteken alapuló versenyképes zöldségtermesztés. (Szántóföldi zöldségtermesztés). InterCluster, Kecskemét. 140 p.
- Ombódi A. (2008): Különleges gyümölcs- és zöldségnövények. Gödöllő SZIE. 53 p.
- Őri S., Dudás L., Hodossi S. (2011): Újabb tudnivalók a feketegyökér termesztéséről. Agrofórum Extra 38. 16-20.
- Hodossi S., Győri Z., Dudás L. (2011): Csicsóka, az új felfedezett növény. Agrofórum. 22;3:29-32.
- Russel L. Rouseff; Margaret M. Leahy (eds)(1995): Fruit Flavors – Biogenesis, Characterization, and Authentication; American Chemical Society, Washington
- Michael Knee (ed)(2002): Fruit quality and its biological basis, Sheffield Academic Press Ltd.,Sheffield, UK ISBN:1-84127-230-2
- Thompson, A. K. (2003): Fruit and Vegetables Harvesting, Handling and Storage, Blackwell Publishing Ltd., 482 p.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 8. pont) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Rendszer szinten ismeri a kertészeti szakmához kapcsolódó alaptudományok és zöldségtermesztés
- összefüggéseit.
- Ismeri és érti a szakterületén lejátszódó sajátos folyamatokat (az agrárgazdálkodás biológiai, műszaki, élelmiszerlánc-biztonsági, jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát) valamint a szakterület belső összefüggéseit.

b) képességei

- Képes a kertészettudomány szakterületén a korszerű gyakorlati módszerek és megoldások, valamint a fontosabb kutatási irányok és metodikák alkalmazására.
- Alkalmas irányítói munkakör betöltésére, valamint önálló kutatás-fejlesztési feladatok megoldására.
- Képes a szakmai problémák beazonosítására, azok sokoldalú, interdiszciplináris megközelítésére, valamint a megoldásához szükséges részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására, az ezekre irányuló kutatásokban való aktív részvételre.

c) attitűd

- Kritikus megközelítéssel kezeli a szakterületéhez kapcsolódó tudományos munkákat.
- Nyitott fejlesztői és tervezői szemlélet jellemzi, fogékony a korszerű és innovatív eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására.
- Környezettudatos magatartás, fenntarthatósági szemlélet jellemzi.

d) autonómia és felelősség

- Önálló munkavégzésre és döntéshozatalra képes.
- Felelősséget érez a közreműködésével előállított élelmiszerek biztonságával kapcsolatban.
- Nagyfokú önállósággal képes munkaterv, munkaprogram összeállítására, végrehajtására.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Takácsné Dr. Hájos Mária, egyetemi docens, CSc**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):-

Évközi ellenőrzés módja
Házi dolgozat bemutatása
Számonkérés módszereinek részletei
szóbeli vizsga
Az aláírás megszerzésének feltételei:
<ul style="list-style-type: none"> • Szabadon választott különleges gyümölcsfajok bemutatása előadás keretében • Előadásokon és gyakorlatokon történő rendszeres részvétel (max. 3 hiányzás)

Vizsgakérdések, tételsor:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Különleges levélzöldségek szerepe és jelentősége – áttelelő-, kötöző- és tépősaláta 2. Endívia, rukola, porcsin, új-zélandi spenót 3. Káposztafélékhez tartozó különleges fajok bemutatása – kerti zsázsa, vajrépa 4. Pillangósak családjába tartozó fajok – cukorborsó, bagolyborsó, 5. lóbab, spárgabab 6. Kabakosak családjába tartozó fajok – téli sárgadinnye 7. sonkatök, szivacstök, viasztök 8. Libatopfélékhez tartozó fajok – mángold, levélcékla 9. Feketegyökér és articsóka 10. Keserűfű és mályvafélékhez tartozók - rebarbara és okra

